

Utmaningar i arbetslivet: flexibilitet, ansvar, social kompetens och välbefinnande

Gunnar Gillberg, Lars Ivarsson,
Kristina Palm och Anna Peixoto

Arbetsmarknad & Arbetsliv nr.4 2024 innehåller fyra artiklar och två bokrecensioner.

I artikeln ”Lägg ut! Lägg ut! – Användningen av under entreprenörer och nya former av arbetsorganisation i svensk byggindustri” beskrivs hur den svenska byggindustrin genomgår en strukturomvandling där byggföretag alltmer använder underentreprenörer för att uppnå organisatorisk flexibilitet. Genom etnografiska studier och intervjuer har Rasmus Ahlstrand analyserat hur arbetet organiseras och hur nya arbetsformer och bemanningsstrategier, såsom maskerad bemanning, möjliggörs genom underentreprenörer och utstationering.

Josen Palm har i artikeln ”Kommunernas aktivitetsansvar – statliga problemkonstruktioner och kommunala översättningar” utforskat nationella direktiv och lokala anpassningar av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Sedan 1980-talet har kommunerna haft ansvar för unga som inte går i gymnasieskolan, men många kommuner har ännu inte funnit en effektiv form för det kommunala aktivitetsansvaret. Detta policyområde betraktas som ett ”wicked problem” det vill säga ett svårdefinierat och komplext problemområde på grund av dess komplexitet och odefinierade natur, vilket leder till olika tolkningar av vad KAA ska lösa.

I artikeln ”Social kompetens i arbetslivet: innebörder och aktualitet” diskuterar Ali Kazemi betydelsen av social kompetens i arbetslivet. Artikeln utforskar två olika ansatser för att förstå social kompetens: den psykologiska, som ser det som en uppsättning personliga egenskaper, och den sociologiska, som betraktar det som ett relationellt fenomen och reflekterar över dess ökade betydelse i relation till professioner och teknikutveckling. Artikeln belyser också hur teknikutvecklingen och förändringar i arbetsmarknaden har ökat vikten av social kompetens. Kazemi menar vidare att det kan finnas en risk med för stort fokus på social kompetens.

DOI: <https://doi.org/10.58236/aa.27287>

© Författaren/författarna. Detta är en Open Access-artikel som distribueras enligt Creative Commons, licens CC-BY 4.0

Laura Czajkowski undersöker i artikeln ”Informell omsorg, arbetsrelaterad stress och psykisk ohälsa hos förvärvsarbetare” sambanden mellan informell omsorg, arbetsrelaterad stress och depressiva symtom, samt hur dessa samband relaterar till kön. Analysen visar att både anhängigomsorg och arbetsrelaterad stress är kopplade till en ökad grad av depressiva symtom. För kvinnor är anhängigomsorg relaterat till en ökad grad av depressiva symtom, medan det för män endast gäller om de ger fler än fem timmar omsorg per vecka. Czajkowski påpekar att åtgärder som syftar till att förbättra psykiskt välbefinnande bör ta hänsyn till omsorgsörda och arbetsrelaterad stress för att uppnå bättre effekt.

Nummer 4, 2024 avslutas med att Bengt Furåker recenserar två publikationer. Den första är Niklas Blomqvists *Arbetets värde* (Verbal förlag, i samarbete med det fackliga idéinstitutet Katalys), i vilken Blomqvist slår ett slag för arbetsvärdeläran, arbetarrörelsen, välfärd och jämlikhet. Sedan följer en recension av Josef Ringqvists avhandling *When Workers Unionize: Trade union effects on management-worker conflict and attitudes towards immediate interests versus broader political agendas*. I avhandlingen studeras facklig organisering ur olika aspekter.